

УДК 504.06:663.17

Кузнецов Р.А., ст. гр. МЕРС-18-2/9, Гадлевський Р.А., ст. гр. ОРМП-17-2/9
Хальчевський В.Є. ст. гр. ТОРС-17

Науковий керівник: Хмарук Ю.М.

Придніпровський державний металургійний коледж, м. Кам'янське, Україна

ЕЛЕКТРОМОБІЛІ – МАЙБУТНЄ «ЧИСТОГО» ТРАНСПОРТУ

Ринок електромобілів у світі набирає стрімких обертів. Зважаючи на те що ще на початку 2000-х років електромобільний бізнес не розглядався як перспективний, то на сьогодні з упевненістю можна сказати, що майбутнє саме за електрифікованими автомобілями. У 2018 р. кількість придбаних у світі електрокарів становила 1 млн, продажі зросли, у порівнянні з 2017 р. на 53%.

Популярність електромобілів у світі зумовлена тим, що вони мають ряд переваг у порівнянні з автомобілями із двигуном внутрішнього згорання. Серед плюсів електрокарів можна виділити такі:

- дешева заправка (найекономніші електромобілі споживають у середньому 10 кВт на 100 км) та можливість заряджати електромобіль від звичайної розетки;
- проста конструкція електромобіля дає змогу спростити і зробити найбільш зручним його експлуатацію та використання, полегшити ремонт;
- простота управління та дешева експлуатація (відсутність коробки передач, двигуна внутрішнього згорання та різного виду насосів);
- повна відсутність шкідливих для здоров'я людини вихлопів. Електромобіль повністю безпечний для екології;
- електромобіль не створює сильного шумового забруднення, оскільки його структура містить набагато менше технічних деталей, здатних створювати шум, на відміну від традиційних авто;
- енергоефективність (коефіцієнт корисної дії паливного двигуна – 16 %, а коефіцієнт корисної дії електродвигуна – майже 85 %).

Незважаючи на досить суттєві переваги, електромобілі мають і недоліки:

- висока ціна при купівлі автомобіля;
- обмежений пробіг на одній підзарядці;
- погано розвинена інфраструктура обмежує дальність поїздки;
- зарядка автомобіля займає значно більшу кількість часу;
- висока ціна на заміну акумулятора (приблизно половина вартості автомобіля);
- відсутність споживчого вибору (ринок електромобілів нині не такий різноманітний, як ринок автомобілів із двигунами внутрішнього згорання).

Найбільш активно поширюються та виробляються електромобілі в Китаї. У 2009 р. влада країни запровадила ряд пілотних програм в окремих містах, що базувалися на введенні місцевих субсидій для розвитку електромобілів. Ці проекти спрямовані на покращення екологічної ситуації в країні, пов'язаної із забрудненістю повітря, та скорочення залежності від нафтопродуктів.

Практика державних стимулів діє й у Канаді. Найбільшої популярності мають електромобілі в провінціях Онтаріо та Квебек. Влада провінції Онтаріо, з 1 липня 2010 р., надає знижку на купівлю 10 тис. електроавтомобілів залежно від розміру батареї (сума субсидій може варіюватися від СА 5000 дол. до СА 8500 дол.). У провінції для електромобілів створено спеціальні номерні знаки зеленого кольору, які дають можливість власникам вільно пересуватися автобусними смугами та провулками провінції. Крім того, власники мають право на безкоштовне використання станцій зарядження електромобілів та парковок.

Законодавство ЄС передбачає можливість встановлення податкових пільг, пов'язаних із стимулюванням використання електромобілів. Зокрема, у ст. 19 Директиви 2003/96/ЄС «Про реструктуризацію системи Співтовариства з оподаткування продуктів енергії та електроенергії» передбачено, що Рада ЄС може дозволити податкові звільнення або скорочення на основі певних політичних міркувань. Рішення приймається Єврокомісією з урахуванням необхідності забезпечення чесної конкуренції, належного функціонування внутрішнього ринку, медичного, екологічного, енергетичного і транспортного аспектів.

Останнім часом українцями було придбано близько 3000 електрокарів. Нині 4 % українського ринку нових автомобілів належить електромобілям. Бурхливий розвиток ринку електрокарів в Україні підтверджено дослідженнями найбільшого незалежного видання про електротранспорт InsideEVs.com. згідно з дослідженням, Україна зайняла п'яте місце в міжнародному рейтингу за темпами розвитку електромобільного ринку, поступившись Ісландії, Швеції, Норвегії та Китаю. За останній рік цей показник зріс у п'ять разів, а кількість проданих за рік електрокарів перевищило 2500. Однак більшість електромобілів були у вжитку і потрапили в Україну після більш ніж дворічного використання у європейських країнах.

У зв'язку із складною економічною ситуацією в державі та зовнішньою збройною агресією, надзвичайно актуальним є питання розвитку енергоощадних, екологічно безпечних видів транспорту та інфраструктури для нього. Одним з напрямів, який дасть змогу значно скоротити споживання нафтопродуктів, є подальша популяризація серед населення транспортних засобів, оснащених електричними двигунами, що передбачає значні зміни в законодавстві країни.

Як бачимо, у електромобілів є перспективи розвитку на вітчизняному ринку. Найголовнішою проблемою на найближчий час, на нашу думку, стане швидкість прийняття відповідних законодавчих новацій, які б стимулювали цей процес. З іншого боку, досвід втілення державних реформ не раз доводить, що прогресивні ідеї стають заручниками відверто лобістських законопроектів, а бажання вітчизняних законотворців запропонувати щось оригінальне та не схоже на інших у законодавстві, як правило, перекреслює найкращі наміри. Як буде з електромобілями, покаже час, але досвід невирішеної проблеми так званих «пересічників» доводить, що вітчизняне автомобільне лобі на рівні законодавчих ініціатив виходить лише з власних економічних інтересів.

Перелік посилань

1. <http://w1.c1.rada.gov.ua>
2. <http://ecoautoinfo.com>
3. <http://ua-energy.org>;
4. <https://www.epravda.com.ua>